

Odpowiedź MSZ na uwagi otrzymane w ramach konsultacji projektu Planu współpracy rozwojowej 2018

Lp.	Dotyczy	Treść Uwagi	Zgłoszone przez	Stanowisko MSZ
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Dot. polsko-ukraińskiej współpracy w sektorze kosmicznym.	Jednym z zadań Polskiej Agencji kosmicznej jest współpraca bilateralna w szczególności z najbliższymi sąsiadami. Ukraina w sektorze kosmicznym jest krajem bardzo zaawansowanym technologicznie. Liczne kontakty pozwalają stwierdzić iż sektor kosmiczny Ukrainy jest otwarty na współpracę z Polską nie tylko w zakresie naukowym czy przemysłowym, ale również w kontekście wykorzystania danych satelitarnych na potrzeby mieszkańców. (...) Wszelkie inicjatywy w tym zakresie bardzo dobrze wpisują się w zagadnienie nr 3 dla Ukrainy: „rozwój krajowych i regionalnych systemów zarządzania kryzysowego, budowa zdolności administracji publicznej oraz wzrostu zdolności operacyjnych w zakresie zapobiegania i reagowania w sytuacji klęsk żywiołowych i katastrof wynikających z działalności człowieka”. (...). Optymalnym wskaźnikiem w tym wypadku byłoby „Utworzenie systemu zarządzania kryzysowego opartego o dane satelitarne”. W przypadku kiedy ta krótka propozycja zyska państwa przychylną i zechcą Państwo uzyskać więcej szczegółów proszę o kontakt.	Rzeszowska Agencja Kosmiczna	Wyjaśnienia Plan współpracy rozwojowej zapowiada ogłoszenie konkursów dotacyjnych i precyzuje priorytety, jakie będą obowiązywać w danych krajach. MSZ nie może wstępnie opiniować propozycji projektów. Ocena projektu możliwa jest w trakcie procedury konkursowej. Wskaźniki zakładanych rezultatów działań polskiej pomocy na Ukrainie, które zostały przedstawione w Załączniku I do Planu są propozycjami. Lista ta jest otwartym katalogiem i może być odpowiednio uzupełniana lub modyfikowana w zależności od rodzaju działań. konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”. Tryb konsultacji Planu nie zakłada indywidualnego uzgadniania zakresu realizacji poszczególnych projektów.
2.	Dot. konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”	Uzupełnienie w priorytetach określonych dla Mołdawii, w ścieżce „Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich” o informację, że w 2018 roku priorytet będzie realizowany w ramach programu Polska Pomoc Rozwojowa 2018.	Fundacja Polityki Rozwojowej	Uwaga nieuwzględniona MSZ nie przewiduje włączenia Mołdawii do konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018” ze względu na konieczność kontynuacji finansowania działań rozpoczętych w latach ubiegłych (projekty modułowe).
3.	Dot. konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018”	Uzupełnienie w priorytetach określonych dla Mjanmy o informację, że w 2018 roku priorytet będzie realizowany w ramach programu Polska Pomoc Rozwojowa 2018.	Fundacja Polityki rozwojowej	Uwaga nieuwzględniona W 2018 r. działania z zakresu współpracy rozwojowej na rzecz Mjanmy będą realizowane w ramach drugiego modułu projektu wyłonionego w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017” oraz w „Systemie małych grantów”. Brak możliwości składania ofert na rzecz Mjanmy w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018” wynika ze skomplikowanej sytuacji politycznej kraju, jak

				również konieczności reagowania na pilne potrzeby humanitarne.
4.	Dot. alokacji finansowych	<p>Do konsultacji została przesłana jedynie część dokumentu bez kluczowego załącznika zawierającego projekcje wielkości alokacji finansowej kierowanej na poszczególne działania. W dotychczasowej korespondencji z Departamentem w tej sprawie otrzymaliśmy odpowiedź, że „(...) przekazywanie na tym etapie prac podziału środków, o których ostatecznej wysokości nie wiemy byłoby przedwczesne i spowodowałoby niewątpliwe komplikacje zarówno dla MSZ jak i podmiotów, które ewentualnie chciałyby zgłosić swoje uwagi lub postulaty do części finansowej dokumentu (...)” z jednoczesną informacją, że dane te powinny być dostępne do końca października na czas konsultacji projektu Planu z Radą Programową Współpracy Rozwojowej.</p> <p>Grupa Zagranica nie zgadza się z taką argumentacją. Zdajemy sobie sprawę, że finalne alokacje finansowe mogą ulec zmianie, niemniej jednak w naszej ocenie rzetelna ocena przedstawionego projektu nie jest możliwa bez zapoznania się z, choćby wstępną, propozycją MSZ dotyczącą podziału środków, pokazującą jaką wagę przypisuje Ministerstwo poszczególnym priorytetom polskiej współpracy rozwojowej.</p> <p>POSTULUJEMY skierowanie do publicznych konsultacji – w trybie przewidzianym w <i>Zasadach współpracy MSZ z partnerami społecznymi w zakresie współpracy rozwojowej</i> - Załącznika III niniejszego Planu.</p>	Grupa Zagranica	<p>Uwaga uwzględniona częściowo</p> <p>Przeprowadzanie otwartych konsultacji projektu Planu współpracy rozwojowej jest dobrą praktyką MSZ. Działanie to nie wynika z przepisów ustawy o współpracy rozwojowej ani innych przepisów prawa, które nakładałyby na MSZ taki obowiązek. Projekt Planu przygotowany jest w oparciu o Wieloletni program współpracy rozwojowej na lata 2016-2020 i wstępne założenia projektu ustawy budżetowej. W związku z tym, MSZ przekazało do konsultacji publicznych części Planu o charakterze merytorycznym i programowym. Na etapie konsultacji z Radą Programową Współpracy Rozwojowej dane finansowe zostaną przedstawione w oparciu o projekt budżetu państwa zatwierdzony przez Radę Ministrów.</p> <p>MSZ rozważy ten postulat w ramach konsultacji kolejnego planu .</p>
5.	Dot. projektów administracji rządowej	<p>Jak czytamy w tytule konsultowanego dokumentu „<i>Plan współpracy rozwojowej w 2018 roku realizowany [jest] (...) ze środków innych resortów działających w obszarze współpracy rozwojowej</i>”. Część I opisuje przeznaczenie środków rezerwy celowej będącej w dyspozycji MSZ oraz środków budżetowych Ministerstwa, część II, jak wskazane jest we <i>Wstępie</i> (str. 3), zawiera informacje na temat zadań z zakresu współpracy rozwojowej, realizowanych z funduszy, których dysponentami są organy administracji rządowej i – jak przypuszczamy, gdyż część ta nie została przedstawiona do konsultacji – informacja ta ma formę tabelarycznego zestawienia szacunkowych kwot.</p> <p>POSTULUJEMY, skierowanie do publicznych konsultacji – w trybie przewidzianym w <i>Zasadach współpracy MSZ z partnerami społecznymi w zakresie współpracy rozwojowej</i> - Części II niniejszego Planu. Jest to</p>	Grupa Zagranica	<p>Uwaga uwzględniona częściowo</p> <p>Część II Planu współpracy rozwojowej w 2018 roku jest uzupełniana przez poszczególne resorty/instytucje w trakcie trwania konsultacji. Wiąże się to z harmonogramem prac nad budżetem państwa. Oczekiwanie na skompletowanie danych opóźnia proces konsultacji projektu Planu, a co się z tym wiąże rozpoczęcie przewidzianych w tym dokumencie działań (ogłoszenie konkursów dotacyjnych). MSZ, opracowując kolejny Plan, dołoży starań, aby wcześniej zebrać informacje o planowanych środkach.</p>

		szczególnie istotne ze względu na fakt, że znaczną część polskiej bilateralnej ODA stanowią środki w dyspozycji innych ministerstw, np. MF w przypadku kredytów (pomocy związanej) czy MNiSW w przypadku stypendiów.		
6.	Dot. edukacji globalnej	<p>W akapicie dotyczącym edukacji globalnej (str. 21) znajduje się zastrzeżenie: „<i>W związku z trwającymi konsultacjami MEN, formy realizacji działań edukacji globalnej w 2018 roku mogą ulec zmianie</i>”, które <i>de facto</i> oznacza, że partnerzy społeczni nie mogą zaopiniować ostatecznych planów działania MSZ oraz MEN na najbliższy rok w tym zakresie.</p> <p>POSTULUJEMY, skierowanie do publicznych konsultacji – w trybie przewidzianym w <i>Zasadach współpracy MSZ z partnerami społecznymi w zakresie współpracy rozwojowej</i> - niniejszego projektu Planu w wersji z zaktualizowanym po ustaleniach z MEN punktem dotyczącego edukacji globalnej.</p>	Grupa Zagranica	Uwaga nieuwzględniona Plan przedstawiony do konsultacji jest aktualnie obowiązującą propozycją dokumentu - zawiera zapisy będące odzwierciedleniem stanu faktycznego i jako taki został przedstawiony do konsultacji.
7.	Dot. budowania potencjału polskich organizacji pozarządowych	<p>W uchwalonym w październiku 2015 roku Wieloletnim programie współpracy rozwojowej 2016-20 (str. 44) został zawarty zapis o tym, że „<i>(...) podjęte zostaną działania zmierzające do budowania potencjału organizacji pozarządowych (...)</i>”. W projekcie planu rocznego 2018 jedyny zapis dotyczący tej kwestii (powielający zresztą zapis z planu na rok 2017) pojawia się na str. 19: „<i>(...) konstrukcja systemu polskiej współpracy rozwojowej, w tym w szczególności tryb dystrybuowania środków publicznych na inicjatywy pomocowe, sprzyja podnoszeniu efektywności realizowanych projektów, a pośrednio służy wzmocnieniu potencjału partnerów polskiej współpracy rozwojowej (...)</i>”.</p> <p>7.1 Grupa Zagranica nie zgadza się ze sformułowaniem, że obecny system polskiej współpracy rozwojowej sprzyja wzmocnieniu potencjału NGO działających w tym obszarze. W ocenie GZ formułowanej wielokrotnie przy okazji spotkań i konsultacji ani "konstrukcja systemu polskiej pomocy" ani "tryb dystrybuowania środków publicznych" nie sprzyja podnoszeniu efektywności realizowanych projektów, a więc pośrednio nie służy wzmocnieniu potencjału partnerów polskiej pomocy rozwojowej. Zasadnicze problemy dotyczące: (-) generalnie niskich alokacji finansowych w konkursach PP kierowanych do NGO (skutkujących min. niskim udziałem dopuszczalnych kosztów administracyjnych); (-) braku</p>	Grupa Zagranica	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>System polskiej współpracy rozwojowej nie przewiduje bezpośredniego wsparcia instytucjonalnego podmiotów realizujących zlecane zadania. Takie podejście jest uwarunkowane regulacjami ustawowymi oraz dyrektywami DAC – OECD dotyczącymi raportowania wydatków na pomoc rozwojową.</p> <p>Rezerwa celowa dedykowana współpracy rozwojowej przeznaczona jest w całości na działania raportowane jako ODA. Podmiotowe wsparcie organizacji pozarządowych nie jest kwalifikowane jako ODA. Biorąc pod uwagę regulacje ustawowe, wsparcie instytucjonalne wymagałoby udzielenia dotacji podmiotowej, która może być przekazana tylko podmiotowi wskazanemu w odrębnej ustawie lub w umowie międzynarodowej (art. 131 ustawy o finansach publicznych), co MSZ niejednokrotnie już podkreślało.</p> <p>MSZ w zakresie współpracy rozwojowej udziela dotacji celowych, może więc finansować lub dofinansować konkretne zadania publiczne (projekty, a nie</p>

	<p>narzędzi wsparcia instytucjonalnego (np. wprowadzenia innych form współpracy finansowej z NGO – przez umowy ramowe czy też strategiczne wsparcie programowe, w odróżnieniu od projektowego); (-) braku proaktywnych działań administracji rządowej w zakresie wprowadzenia mechanizmów faktycznego finansowania wieloletniego - nie zostały rozwiązane.</p> <p>POSTULUJEMY przedstawienie w planie rocznym konkretnych działań w zakresie budowania potencjału organizacji pozarządowych planowanych na rok 2018.</p> <p>7.2 Aby faktycznie budować potencjał organizacji pozarządowych we współpracy rozwojowej, oprócz ww. kwestii zasadniczych, widzimy potrzebę wprowadzenia zmian szczegółowych w zakresie konstrukcji regulaminów konkursów grantowych, czyli:</p> <p>a) wprowadzenie praktyki informowania w Planie o 1) przewidywanych, szacunkowych datach (np. przez podanie miesiąca) ogłoszenia konkursów oraz 2) liczbie dni, które resort zamierza pozostawić wnioskodawcom na przygotowanie projektu już po ogłoszeniu konkursu.</p> <p>b) doprecyzowanie definicji kosztów administracyjnych i programowych – w tej chwili brak jednolitych kryteriów co można w praktyce zaliczać do pierwszej lub drugiej grupy,</p> <p>c) wprowadzenie możliwości uzupełniania braków formalnych oferty projektowej za wezwaniem w krótkim np. 3 dniowym terminem (3 dni robocze) - brak możliwości uzupełnienia braków formalnych powoduje, że poprawne merytorycznie projekty nie są rozpatrywane przez co nie realizuje się celu konkursu jakim jest wyłonienie najlepszej oferty na pomoc humanitarną i rozwojową,</p> <p>d) systemowo w przypadku projektów modułowych zniesienie lub zmiana zapisu określającego wnioskowaną kwotę dotacji drugiego i trzeciego modułu na nie większą od kwoty dotacji wnioskowanej w pierwszym module - pierwszy moduł jest zawsze modułem krótkim, dużo krótszym od kolejnych modułów i trudno jest zaplanować działania w kolejnych modułach,</p> <p>e) szczegółowe uzasadnienie odrzucenia wniosków projektowych w ramach poszczególnych konkursów,</p>	<p>programy/umowy ramowe). W obowiązującym prawodawstwie nie istnieje formuła przekazania podmiotom środków w innym trybie aniżeli dotacja (celowa/podmiotowa) lub zamówienie publiczne dotyczące konkretnych dóbr i usług.</p> <p>Wzmocnienie instytucjonalne podmiotów realizujących zadania z zakresu współpracy rozwojowej może następować jedynie pośrednio, przy okazji wdrażania tych zadań i w taki sposób postulat jest realizowany, np. poprzez podniesienie w roku 2017 poziomu kosztów administracyjnych do 20% kwoty dotacji, wprowadzenie w roku 2016 możliwości składania projektów zawierających trzy moduły realizowane w trzech kolejnych latach. Obecnie trwają także prace nad zapisem łączącym ograniczenie poziomu dofinansowania drugiego i trzeciego modułu w kolejnych konkursach. W kwestii wzrostu alokacji finansowych w konkursach polskiej pomocy, jako elementu pośrednio wpływającego na budowanie potencjału organizacji, należy podkreślić, że Minister Spraw Zagranicznych zabiega o zwiększenie środków przeznaczanych na współpracę rozwojową, w szczególności wolumenu rezerwy celowej, jednak z uwagi na ograniczenia budżetowe postulat nie jest w pełni realizowany.</p> <p>W odniesieniu do uwzględnienia w Planie harmonogramu konkursów, należy podkreślić, że ze względu na długotrwałe procedury związane z zatwierdzaniem rocznych planów współpracy rozwojowej i ogłaszaniem konkursów dotacyjnych informowanie w Planie o konkretnych datach jest przedwcześnie.</p> <p>W odniesieniu do postulatów w pkt. 7.2 b-g, należy podkreślić, że Plan współpracy rozwojowej jest dokumentem strategicznym, wyznaczającym pewne ramy działań z zakresu współpracy rozwojowej. Dokument ten nie opisuje procedur dystrybuowania środków, pozostawiając tego rodzaju kwestie do uregulowania w</p>
--	---	---

		<p>f) wynagradzanie pracy zewnętrznych ekspertek/ekspertów z NGO zapraszanych do komisji oceniających wnioski - analogicznie do pozostałych zewnętrznych ekspertek/ekspertów pracujących w komisji,</p> <p>g) usprawnienie przebiegu oceny wniosków, podpisywania umów i przelewu wnioskowanej kwoty,</p> <p>POSTULUJEMY o wprowadzenie do Planu zapisu o podjęciu przez MSZ w 2018 roku konkretnych działań na rzecz usprawnienia konkursów grantowych (na poczet zwiększania efektywności realizowanych projektów).</p>		poszczególnych regulaminach konkursowych.
8.	Priorytety tematyczne w poszczególnych krajach	<p>WNIOSKUJEMY O UZASADNIENIE nieuwzględnienia w Planie na rok 2018 następujących priorytetów zapisanych w <i>Wieloletnim Programie Współpracy Rozwojowej 2016-2020</i>:</p> <p>a) Białoruś - dostęp społeczeństwa do rzetelnej i obiektywnej informacji/wsparcie instytucji niezależnych mediów,</p> <p>b) Białoruś - wsparcie rozwoju regionalnego,</p> <p>c) Gruzja - wsparcie rozwoju instytucji nadzoru rynkowego oraz rozwoju i stabilności rynku finansowego,</p> <p>d) Mołdawia - wsparcie rozwoju instytucji nadzoru rynkowego oraz rozwoju i stabilności rynku finansowego,</p> <p>e) Mołdawia - zwiększenie dostępu mołdawskich mikro i małych przedsiębiorstw do rynków europejskich,</p> <p>f) Ukraina - wsparcie rozwoju mechanizmów rynkowych, instytucji nadzoru rynkowego oraz wsparcie rozwoju i stabilności rynku finansowego,</p> <p>Rekomendacje Grupy Zagranica. Konsultacje projektu Planu Współpracy Rozwojowej na rok 2018</p> <p>g) Ukraina - wzmocnienie zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego na rzecz reform,</p> <p>h) Ukraina - zwiększenie dostępu społeczeństwa do rzetelnej i obiektywnej informacji,</p> <p>i) Mjanma - wzmocnienie lokalnego sektora prywatnego oraz rozwoju przedsiębiorczości.</p>	Grupa Zagranica	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Węższe potraktowanie priorytetów tematycznych w projekcie Planu na 2018 rok w zakresie krajów Partnerstwa Wschodniego wynika z konieczności koncentracji środków oraz kontynuacji finansowania działań rozpoczętych w latach ubiegłych (projekty modułowe). Niektóre obszary projektów w poszczególnych priorytetach są realizowane przez inne podmioty niż organizacje pozarządowe. MSZ finansuje projekty organów administracji centralnej w czterech krajach Partnerstwa Wschodniego, które korespondują z wdrażaniem zapisów umowy stowarzyszeniowej z UE oraz przyczyniają się do wsparcia w przeprowadzaniu kluczowych reform w tych krajach.</p> <p>Ograniczenie liczby priorytetów tematycznych polskiej współpracy rozwojowej do jednego w przypadku Mjanmy w projekcie Planu na 2018 rok wynika z konieczności koncentracji środków oraz kontynuacji finansowania działań rozpoczętych w 2017 r. W 2018 r. działania z zakresu współpracy rozwojowej na rzecz Mjanmy realizowane będą m.in. w ramach drugiego modułu projektu wyłonionego w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017”, który wpisuje się w priorytet kapitał ludzki. Również dotychczasowe działania Ambasady RP w Bangkoku inicjowane w ramach „Systemu małych</p>

				grantów” dotyczyły głównie tego priorytetu. Z wymienionych powodów celowe jest skoncentrowanie ograniczonych środków na działania wpisujące się w ten sam obszar tematyczny.
9.	Wpłaty wielostronne	<p>W roku 2018 zaplanowano szereg dodatkowych wpłat na rzecz organizacji i funduszy międzynarodowych realizujących działania we „wschodnich” krajach partnerskich. Pomoc wielostronna obejmuje już określone kwoty z budżetu Polskiej Pomocy, ustalone zobowiązaniami międzynarodowymi Polski jako członka Unii Europejskiej oraz ONZ. Doceniamy wszelkie dodatkowe wysiłki podejmowane przez Polską Pomoc w postaci dobrowolnych wpłat wielostronnych (o ile są one ukierunkowane w sposób strategiczny i spójny z krajowymi priorytetami współpracy rozwojowej), jednak podkreślamy, że w naszej ocenie pomoc bilateralna kanałem wielostronnym nie powinna wzrastać kosztem pomocy bilateralnej świadczonej m.in. poprzez polskie organizacje pozarządowe i innych krajowych partnerów zewnętrznych.</p> <p>9.1 WNIOSKUJEMY O INFORMACJĘ, czy przekazanie środków na:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) UNICEF (Białoruś, priorytet „dobre rządzenie”), b) UNDP (Białoruś, priorytet „przedsiębiorczość i sektor prywatny”), c) Fundusze Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Europejskiego Banku Inwestycyjny (Białoruś, priorytet “demokracja i prawa człowieka”), d) UNICEF (Gruzja, priorytet „dobre rządzenie”) e) Program U-LEAD (Ukraina, priorytet „dobre rządzenie”), f) UNDO w Kijowie (Ukraina, priorytet „przedsiębiorczość i sektor prywatny”), <p>oznacza redukcję środków w konkursie „Polska Pomoc Rozwojowa 2018” i/lub środków na rzecz programu „Wsparcie Demokracji 2018”, realizowanego przez Fundację Solidarności Międzynarodowej. Ze względu za brak możliwości konsultowania załączników do projektu Planu, w których znajdują się alokacje finansowe, partnerzy społeczni nie mają możliwości zabrać stanowiska w tej sprawie.</p> <p>9.2 WNIOSKUJEMY O INFORMACJĘ, jaki związek z priorytetami dla Białorusi określonymi w WPWR mają zaplanowane wpłaty na</p>	Grupa Zagranica	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Ad 9.1 Rozszerzenie formuły współpracy z agendami międzynarodowymi ma na celu zwiększenie spektrum podejmowanych działań pomocowych w wybranych krajach PW. Umożliwia to korzystanie z doświadczenia organizacji międzynarodowych realizujących inicjatywy w poszczególnych krajach i dostosowywaniu pomocy do potrzeb beneficjentów. Realizowane wpłaty na agendy ONZ i inne fundusze są przeznaczane na działania wpisujące się w priorytety polskiej pomocy. MSZ kontynuuje finansowanie inicjatyw polskich organizacji pozarządowych i samorządów w krajach priorytetowych polskiej pomocy na podobnym poziomie do lat poprzednich.</p> <p>Ad 9.2 Białoruś jest krajem priorytetowym polskiej współpracy rozwojowej, a projekty energetyczne, środowiskowe oraz transportowe realizowane w ramach funduszy E5P oraz EPTATF są komplementarne do zagadnień przekrojowych Wieloletniego programu współpracy rozwojowej na lata 2016 – 2020, czyli środowiska przyrodniczego i klimatu. Ponadto realizowane w ramach powyższych funduszy projekty przyczynią się do wzmocnienia realizacji priorytetów pomocy rozwojowej określonych dla Białorusi w Wieloletnim programie, czyli priorytetu dobre rządzenie, w szczególności wsparcie rozwoju regionalnego poprzez rozwój infrastruktury społeczno – ekonomicznej oraz pomoc techniczną a także, co jest widoczne zwłaszcza w przypadku funduszu EPTATF, priorytetu przedsiębiorczość i sektor prywatny. Dodatkowo fundusz EPTATF zapewnia wsparcie instytucjonalne oraz w zakresie „capacity building” poprzez Eastern Partnership Intership Programme oraz Eastern Partnership Secondment</p>

		fundusze: E5P (<i>Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership</i>) zarządzany przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz EPTATF (<i>Eastern Partnership Technical Assistance Trust Fund</i>) zarządzany przez Europejski Bank Inwestycyjny.		Programme co przyczynia się do realizacji celu „lepszy dostęp do wysokiej jakości kształcenia” w ramach priorytetu przedsiębiorczości i sektor prywatny. Realizacja projektów w ramach powyższych funduszy przyczyni się również do zwiększenia efektywności polskiej pomocy rozwojowej zwłaszcza w zakresie uwzględnienia własności priorytetów oraz redukcji fragmentacji pomocy. Projekty zatwierdzane do realizacji wynikają z potrzeb beneficjenta ujętych m.in. w planach regionalnych lub lokalnych.
10.	Fundacja Solidarności Międzynarodowej	<p>10.1 Zgodnie z dotychczasową praktyką, a także informacją umieszczonymi na stronie internetowej FSM „(...) <i>Dofinansowane projekty, a także podejmowane przez Fundację działania własne, koncentrują się wokół pięciu obszarów: (-) wsparcie demokracji lokalnej, samorządności i podmiotowości obywateli; (-) wsparcie niezależnych mediów; (-) obserwacja wyborów; (-) pomoc represjonowanym oraz wsparcie działalności monitoringowej i rzeczniczej organizacji broniących praw człowieka; (-) współpraca instytucji publicznych i obywatelskich we wdrażaniu dobrych praktyk funkcjonowania instytucji publicznych (...)</i>”.</p> <p>WNIOSKUJEMY O UZASADNIENIE, dlaczego priorytety „przedsiębiorczość i sektor prywatny” oraz „równoważone rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich” - wykraczające poza ww. obszary - zostały powierzone Fundacji Solidarności Międzynarodowej (str. 14 projektu Planu).</p> <p>10.2 Z projektu Planu wynika, że działania na rzecz Mołdawii w obszarach dotyczących wsparcia rozwoju przedsiębiorczości oraz obszarów wiejskich, zostały powierzone między innymi Fundacji Solidarności Międzynarodowej, jako projekty/zadania własne (str. 14 projektu Planu). Jak rozumiemy, nie będą one realizowane przez partnerów zewnętrznych. WNIOSKUJEMY O UZASADNIENIE tej decyzji. Rekomendacje Grupy Zagranica. Konsultacje projektu Planu Współpracy Rozwojowej na rok 2018</p> <p>10.3 POSTULUJEMY określenie w Planie, które kraje Partnerstwa Wschodniego będą objęte konkursem grantowym dla partnerów zewnętrznych w ramach programu „Wsparcie demokracji 2018”, realizowanego przez Fundację Solidarności Międzynarodowej.</p>	Grupa Zagranica	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Ad 10.1 Fundacji Solidarności Międzynarodowej będą zlecane zadania w krajach o szczególnej sytuacji politycznej, tzn. w krajach Partnerstwa Wschodniego. Fundacja realizuje zadania głównie z obszaru „demokracja i prawa człowieka” oraz w innych obszarach w uzgodnieniu z MSZ, np. poprzez realizację Polsko-Kanadyjskiego Programu Wsparcia Demokracji, Centrum informacyjnego dla władz lokalnych w Ialoveni. Minister SZ co roku podejmuje decyzję o powierzeniu Fundacji zadań do realizacji w odpowiedzi na analizę sytuacji beneficjentów.</p> <p>Ad 10.2 FSM będzie kontynuować realizację flagowej inicjatywy polskiej pomocy, tj. Centrum informacyjne dla władz lokalnych w Ialoveni. W 2018 i 2019 roku Centrum będzie zaangażowane w realizację projektu Ministerstwa Rozwoju obejmującego szeroki zakres tematyczny w tym wsparcie rozwoju przedsiębiorczości oraz obszarów wiejskich. MSZ wspiera rozszerzanie działalności Centrum w Mołdawii jako jednego z najbardziej efektywnych projektów rozwojowych polskiej pomocy.</p> <p>Ad 10.3 Uwaga nieuwzględniona Lista krajów zostanie określona na etapie przygotowywania umowy z FSM na rok 2018 r.</p>

		10.4 WNIOSKUJEMY O INFORMACJĘ, jaki szacunkowo procent / kwota budżetu przewidzianego na działania Fundacji Solidarności Międzynarodowej będzie przeznaczony na projekty własne oraz Fundacji, a jaki na projekty realizowane przez partnerów zgłaszających oferty w otwartych konkursach ofert.		Wyjaśnienia Ad 10.4 Szacuje się, że blisko połowa budżetu FSM w 2018 roku będzie przeznaczona na realizację projektów realizowanych przez partnerów zgłaszających oferty w otwartych konkursach ofert. Ostateczny budżet będzie załączony do umowy dotacji na 2018 rok.
11.	Konkursy grantowe - alokacja niewykorzystanych środków	WNIOSKUJEMY wprowadzenie zapisu (w Planie lub/i w Zarządzeniu Ministra SZ w sprawie zasad udzielania, rozliczania i kontroli wykonania dotacji celowych) obligującego do dokonywania realokacji niewykorzystanych środków między zadaniami w ramach danego postępowania dotacyjnego, umożliwiając tym samym sfinansowanie jak największej liczby pozytywnie ocenionych i rekomendowanych ofert. Takie rozwiązanie pozwala w ocenie Grupy Zagranica w największym stopniu zrealizować intencje zawarte w rocznym Planie współpracy rozwojowej, w którym mowa jest każdorazowo o przeznaczeniu konkretnej kwoty na dane działanie / konkurs.	Grupa Zagranica	Uwaga nieuwzględniona Zobowiązanie MSZ do dokonywania realokacji niewykorzystanych środków między zadaniami w ramach danego konkursu uniemożliwi przeznaczenie środków dedykowanych dla danego kraju na inne działania podejmowane na jego rzecz („System małych grantów”, wpłaty). Przykładowo - niewykorzystane środki na rzecz Mjanmy w Konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017 r.” zostały wpłacone do FAO na rzecz Mjanmy. MSZ zostawia szerszy katalog możliwości wykorzystania środków i nie planuje go zawęzić jedynie do działań w ramach konkursów.
12.	Konkurs „Polska pomoc rozwojowa 2018” – Mjanma	Wyeliminowanie działań na rzecz Mjanmy z zakresu konkursu grantowego „Polska pomoc rozwojowa 2018” po 2 latach wspierania tego kraju przez organizacje pozarządowe, niweczy dopiero co rozpoczęte działania i uniemożliwia stabilne ich kontynuowanie. WNIOSKUJEMY o przywrócenie możliwości zgłaszania projektów (w tym projektów modułowych) na rzecz Mjanmy w konkursie grantowym „Polska pomoc rozwojowa 2018”.	Grupa Zagranica	Uwaga nieuwzględniona W 2018 r. działania z zakresu współpracy rozwojowej na rzecz Mjanmy będą realizowane w ramach drugiego modułu projektu wyłonionego w konkursie „Polska pomoc rozwojowa 2017” oraz w „Systemie małych grantów”. Przewidziane w projekcie Planu na 2018 r. wyłączenie możliwości realizowania działań na rzecz Mjanmy w ramach konkursu „Polska pomoc rozwojowa 2018” spowodowane jest skomplikowaną sytuacją polityczną w tym kraju, jak również potrzebą reagowania na pilne potrzeby humanitarne.
13.	Konkurs „Edukacja globalna 2018” – alokacja finansowa	WNIOSKUJEMY, aby w ramach konkursu „Edukacja globalna 2018” zapewniono środki w wysokości nie mniejszej niż w roku 2016 na zadania wykraczające poza zadanie dotyczące dofinansowania projektów edukacji globalnej, będących elementem przedsięwzięcia współfinansowanego ze źródeł innych niż budżet RP.	Grupa Zagranica	Wyjaśnienia Środki, które zostaną przeznaczone na konkurs Edukacja globalna 2018 będą uzależnione od wysokości rezerwy celowej na współpracę rozwojową i pomoc humanitarną. MSZ dołoży starań, aby budżet przeznaczony na konkurs Edukacja globalna 2018 był zbliżony do wysokości

				środków wydatkowanych na edukację globalną w 2016 r.
14.	11. Konkurs „Wolontariat Polska Pomoc”	Systemowe zmiany w programie „Wolontariat Polska Pomoc” były zapowiedziane w maju br., a następnie wprowadzone do Planu Współpracy Rozwojowej 2017 wraz z modyfikacjami. Grupa Zagranica zadeklarowała w piśmie z dn. 31 maja br. „gotowość do udziału w projektowaniu i konsultacjach ewentualnych zmian”. Wnioskowaliśmy także o „przedstawienie planów w tym zakresie (wraz ze wstępnym terminarzem), jeśli tylko podjęte zostaną jakieś ustalenia dotyczące procesu zmian”. Niestety zaproszenia do konsultacji nie otrzymaliśmy. Zdajemy sobie sprawę, że planowane na rok 2018 zawężenie liczby krajów docelowych oraz powiązanie działań wolontariackich z projektami Systemu Małych Grantów oraz konkursu „Polska Pomoc Rozwojowa” wynika między innymi z rekomendacji z ewaluacji przeprowadzonej w 2016 roku na wybranych projektach w krajach afrykańskich: Etiopia, Tanzania, Kenia i dostrzegamy jej zasadność z punktu widzenia skuteczności. Jednakże stoimy na stanowisku, że zmiana ta nastąpiła zbyt szybko i – co najważniejsze – bez konsultacji z organizacjami, które dotychczas realizowały w projekcie w ramach omawianego programu. Koncentracja i poszukiwanie synergii w polskich działaniach pomocowych wydaje się być kierunkiem pożądanym, jednakże oczekiwalibyśmy, aby wszelkie zmiany były wprowadzane stopniowo, np. z zastosowaniem okresu „wygaszania” działań pomocowych na danym obszarze geograficznym (wzorem wygaszania działań np. w Afganistanie).	Grupa Zagranica	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Program Wolontariat Polska Pomoc jest jednym z elementów polskiej współpracy rozwojowej i w taki sposób powinien być rozpatrywany. Ograniczenie geograficzne programu WPP do 6 krajów pozaeuropejskich ma na celu lepsze wykorzystanie środków polskiej pomocy i wzmocnienie efektów podejmowanych działań. Program będzie także obejmował swoim zasięgiem pozostałe kraje Afryki Subsaharyjskiej, tam gdzie potrzeby wsparcia są największe.</p> <p>Mimo niewątpliwie istotnych z punktu widzenia lokalnej społeczności efektów działań wolontariackich w krajach Ameryki Łacińskiej, w ujęciu całościowym projekty te stanowią niewielki procent działań polskiej pomocy i skreślenie tego obszaru jest następstwem wygaszania działań rozproszonych i o niewielkich budżetach (w roku 2016 na tym obszarze realizowane były 4 projekty o łącznym budżecie ok 220 tys. PLN).</p> <p>Ponadto, zgodnie z zaleceniami wskazanymi we wnioskach z badania ewaluacyjnego, polska pomoc powinna dążyć do koncentracji działań. Powiązanie projektów WPP z małymi grantami oraz projektami polskich organizacji pozarządowych wyłanianymi w konkursach polskiej pomocy jest odpowiedzią na te zalecenia. Stanowi także kolejny krok w kierunku zapewnienia synergii działań rozwojowych – po wcześniejszym ograniczeniu liczby krajów priorytetowych i powiązaniu małych grantów z priorytetami tematycznymi.</p>
15.	Pomoc humanitarna „Ukraina”	Doświadczenie operacyjne organizacji członkowskich Grupy Zagranica, a także stanowisko Polskiego Zespołu Humanitarnego, który działa w strefie operacji antyterrorystycznych (ATO), wskazują że priorytety Polskiej Pomocy na Ukrainę są zbyt wąskie, skupiają się na pomocy osobom wewnętrznym, a zostawiają bez wsparcia strefę	Grupa Zagranica	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wysokość rezerwy celowej budżetu państwa na współpracę rozwojową w ostatnich latach nie ulega znacznemu zwiększeniu. W tych okolicznościach zaplanowanie konkursu na pomoc humanitarną na rzecz</p>

		<p>przygraniczną, gdzie istnieją duże potrzeby w zakresie zaopatrzenia na zimę i dostępu do wody. Uważamy, że takie zobowiązania humanitarne wobec Ukrainy to za mało, jak na kraj tak bliski geograficznie i historycznie. Ze względu na analizę potrzeb oraz warunki klimatyczne</p> <p>POSTULUJEMY zaplanowanie konkursu na pomoc humanitarną na rzecz Ukrainy w zakresie winteryzacji.</p>		<p>Ukrainy w zakresie przygotowania ludności do zimy, nie posiadając stosownego pokrycia finansowego, nie jest możliwe.</p> <p>Od 2017 r. polskie organizacje pozarządowe mogą ubiegać się o środki finansowe na realizację projektów humanitarnych w m.in. w obwodzie donieckim i ługańskim (z wyjątkiem części obwodów donieckiego i ługańskiego pozostających poza kontrolą rządu w Kijowie oraz z wyjątkiem okupowanej Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol). MSZ nie planuje zawężenia tego obszaru w przyszłym roku.</p>
16.	Zagadnienia przekrojowe	<p>W Wieloletnim programie współpracy rozwojowej przedstawiono „Zagadnienia przekrojowe” i zastrzeżono, że przy realizacji programów, projektów i działań rozwojowych będą one uwzględniane na wszystkich etapach planowania i wdrażania projektu. Doceniamy fakt, że powyższe zagadnienia przekrojowe są elementem obowiązkowym w programowaniu działań pomocowych, jednakże brakuje szczegółowej operacjonalizacji tych zagadnień, z którymi mogliby zapoznać się zarówno przedstawiciele innych resortów działających w obszarze współpracy rozwojowej, jak i zaangażowani partnerzy zewnętrzni.</p> <p>POSTULUJEMY, aby Plan roczny przedstawił jasne cele, wytyczne i wskaźniki dla wymienionych w Programie wieloletnim zagadnień przekrojowych: poszanowanie praw człowieka, zasady dobrego rządzenia, równość płci, wpływ na środowisko przyrodnicze i klimat.</p> <p>WNIOSKUJEMY, aby ocena realizacji wymienionych priorytetów horyzontalnych znalazła się w sprawozdaniu organów administracji rządowej z realizacji zadań z zakresu współpracy rozwojowej w danym roku.</p>	Grupa Zagranica	<p>Wyjaśnienia</p> <p>Kwestie dot. realizacji zagadnień przekrojowych są obowiązkowym elementem brany pod uwagę na poziomie programowania, a w konsekwencji wdrażania projektów polskiej pomocy rozwojowej. Spełnienie wymogu uwzględnienia tego typu przekrojowych zasad stanowi podstawę do przyznania finansowania. W ocenie MSZ, zagadnienia te są dostatecznie jasno sformułowane na poziomie wytycznych i regulaminów konkursowych. Dane dot. zagadnień horyzontalnych są m.in. zbierane w ramach prowadzonego monitoringu realizacji poszczególnych projektów. Zagadnienie to może być przedmiotem dalszych konsultacji z Grupą Zagranica.</p> <p>Ocena realizacji priorytetów horyzontalnych dokonywana jest w ramach sprawozdawczości przekazywanej do DAC.</p>